

[Bernhard Baunsgaard]

til timelønnen, og den uundgælige følge har da også været et stigende alkoholforbrug målt i ren alkohol pr. indbygger i Danmark. Det radikale venstre er overordentlig tilfreds med, at netop disse giftafgifter pristalsreguleres, og pristalsreguleringen for bilerne er også rigtig. Der er et behov for biltrafik uden for den kollektive trafiksområde, og de biler, der skal bruges, skal være relativt sikre, og dermed bliver de også dyre.

Der er en enkelthed, som drejer sig om et princip, og som jeg kun lige skal nævne her, men jeg vil gerne have det drøftet i udvalget, og det er princippet om straffebestemmelserne. Jeg skal her nøjes med at understrege, at tidligere justitsminister Erling Jensen på den socialdemokratiske mindretalsregerings vegne lovede at afkriminalisere utilsigtede overtrædelser af bl. a. skattelovene. Dette må kunne gennemføres nu.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det har været hævdet, at de nye, høje afgifter medfører mindre forbrug og dermed mindre provenu. Spiritus- og tobaksafgifterne er vel de højeste af de foreslåede, og da vil jeg gerne understrege her, at medfører de nye, forhøjede afgifter et mindre forbrug og et deraf følgende mindre provenu, er formålet også nået. Både tobak og alkohol medfører sundhedsskader, der er meget dyre at reparere, at behandle. Og så kan man vel sige: samme forbrug, højere hospitalsudgifter og højere provenu. Mindre forbrug, lavere hospitalsudgifter, og så gør det ikke noget, at der bliver et mindre provenu.

Waldorff (VS):

VS' skattepolitiske ordfører kunne ikke være her nu, så derfor skal jeg gøre nogle bemærkninger.

Med den tid, der har været til at forberede disse lovforslag, er det klart, at vi kun ved førstebehandlingen her kan komme med nogle generelle bemærkninger, men i den forbindelse kunne man da godt sige til de borgerlige ordførere, som nu har beklaget sig over og kritiseret, at forslagene først har været tilgængelige for et par timer siden, at det kan de sådan set kun takke sig selv for, for de kunne have ladet være med at give dispensation fra de normale tidsfrister. Når de har givet den dispensation, er det formentlig, fordi de, hvis de selv kunne komme til det – og

de regner vel med på et tidspunkt at komme i samme situation – ville gøre nøjagtig det samme, som regeringen og forligspartierne har gjort her.

Hvis man ser bort fra dette bilknæfald, som ingen almindelige mennesker vil have gavn af, vil denne buket betyde et forøget afgiftstryk på 2,2 mia kr. fra januar 1983, eller noget der svarer til 1.200–1.500 kr. pr. husstand om året, og dertil kommer så den fremtidige indeksering af de største afgiftsposter. Allerede før dyrtidsreguleringen af afgifterne sætter ind, betyder det en yderligere nedgang i den disponible realløn på typisk 2–3 pct. oven i den nedgang i reallønnen, som allerede har fundet sted i de seneste 3–4 år, og det er klart, at VS vil gå imod helheden i denne pakke.

I øvrigt er der kun det at sige om helheden, at det er nok sjældent, man har set – og det siger i virkeligheden ikke så lidt – magen til makværk rent lovgivningsmæssigt. Der er ikke gjort så meget som bare et spinkelt forsøg på at vurdere de samfundsøkonomiske konsekvenser. Alle provenumæssige virkninger er beregnet ud fra det hidtidige forbrug af forskellige ting, og det er klart urealistisk. Hvilken forbrugsforskydning kan forventes til fordel for bilimporten f. eks.? Og hvor meget vil det i virkeligheden forværrer betalingsbalancen, formindske beskæftigelsen? Hvad bliver de realistiske nettovirkninger for statsfinanserne? Og hvor figurerer de dagpenge og andre udgifter til de 5.000–10.000 flere arbejdsløse, som denne pakke vil give anledning til? Det drejer sig trods alt om et beløb af størrelsesordenen ½–1 mia kr., så det er ikke ligegyldigt i forhold til de påståede provenuvirkninger og forbedringer, som man vil få ved afgiftsændringerne.

Så kan man sige, at hvis det kun var folketingets andre partier og offentligheden, som blev sjoflet på denne måde, mens i det mindste forligspartierne havde set på konsekvenserne og vidste lidt om, hvad det var, de jonglerede med, kunne det endda være, men det er jo ikke tilfældet, og det er næsten det mest afslørende for, hvordan vidtrækkende beslutninger træffes under det nuværende sammenrend af socialdemokrater, radikale, kristelige og CDere. De har på intet tidspunkt forsøgt at vurdere de egentlige samfundsøkonomiske konsekvenser af det, som de har siddet og sjusset sig frem til. Hvis det